

Regie der Gebouwen
Studiedienst Architectuur en
Engineering
Dienst Restauratie
t.a.v. H. Claes
Architect – Directeur
Gulden Vlieslaan 87 bus 2
1060 BRUSSEL

U/Ref : 11670/RE complexnr.23.1924
O/Ref : gm/BXL2.443/s.443
Bijlage : /

Brussel,

Geachte Heer,

Betreft : BRUSSEL. Muntplein. Koninklijke Muntschouburg. Kleur van de deuren.
Principeadvies.
Dossier behandeld door Dhr. J. Snaet.

In antwoord op uw schrijven van 6 oktober jl., hebben wij de eer u het principeadvies over te maken dat uitgebracht werd tijdens de vergadering van de KCML van 15 oktober 2008.

De aanvraag betreft het herschilderen van het buitenschrijnwerk (niveau van het gelijkvloers) van de gevels van de Koninklijke Muntschouburg. De uitvoering van de werken, nl. het schilderen van het schrijnwerk in een blauwzwarte tint, werd aangevat zonder voorafgaande vergunning en stilgelegd op last van de Directie voor Monumenten en Landschappen. Algemeen genomen betreurt de KCML het uitvoeren van werken zonder vergunning; ze vraagt een dergelijke manier van werken in de toekomst te vermijden. Er dienen hieromtrent ook met de gebruiker van het gebouw duidelijke afspraken gemaakt te worden. Desondanks apprecieert de Commissie de huidige aanvraag van de Regie die moet toelaten de werken verder te zetten volgens de regels van de kunst.

De aanvraag omvat een historische studie, een studie van de afwerkingslagen van het parement en een stratigrafische studie van het buitenschrijnwerk. Hieruit blijkt dat er verscheidene fasen kunnen onderscheiden worden in de afwerking van het exterieur van het gebouw. De oorspronkelijk open buitengalerijen werden na de brand van 1855 bij de verbouwingen door architect Joseph Poelaert in het gebouw geïntegreerd en afgesloten met schrijnwerk. Uit iconografische bronnen blijkt dat dit schrijnwerk oorspronkelijk in een lichte, witte tint geschilderd was. Dit ging samen met een parement uit natuursteen, dat waarschijnlijk niet behandeld was of voorzien van een zeer dunne afwerkingslaag dat het steenverband nog zichtbaar liet. Op het einde van de 19^e eeuw werd het schrijnwerk in een grijsgroene “bonstint” geschilderd en kreeg ook het parement een nieuwe afwerkingslaag (witte tint olie verf). Mogelijk evolueerde de groene kleur in de loop der jaren stilaan naar blauw (aanwezigheid van een hoge concentratie “Prussian blue”). In elk geval was blauw de kleur die in 1956 werd

weerhouden voor het schrijnwerk en die ook hernomen werd tijdens de renovatie- en modernisatiewerken van 1985-86.

Rekening houdend met de huidige toestand worden vandaag 2 referentiefasen naar voor geschoven door de Regie der Gebouwen om de kleur van het schrijnwerk te bepalen, te weten het uitzicht dat dateert van het einde van de 19^e eeuw (grijsgroene kleur) of dat van de verbouwing van de jaren '80 (donkerblauw).

De KCML acht de terugkeer naar de kleurstelling van het einde van de 19^e eeuw (bronsgroen) het meest opportuun. Dit zal het immers mogelijk maken een belangrijke historische fase opnieuw kenbaar te maken en terug te keren naar tinten beter aansluiten bij de stijl van het gebouw. Bovendien meent de Commissie dat het weinig opportuun is om de verbouwing van 1985-86 en de rest van het gebouw (in hoofdzaak 19e-eeuws) als één geheel op te vatten; dat principe moet ook worden doorgetrokken naar het kleurgebruik. In dit opzicht is het aangewezen het kleurgebruik van de recente bovenbouw te onderscheiden van de rest van het gebouw en zo deze afzonderlijke bouwfasen leesbaar te maken. Anderzijds biedt een terugkeer naar het kenmerkende bronsgroen ook de mogelijkheid om het gebouw een grotere herkenbaarheid te geven, hetgeen naar de gebruikers toe, die vandaag met een probleem van zichtbaarheid kampen, interessant is.

De Commissie vraagt de definitieve kleur te weerhouden in samenspraak met de DML op basis van een aantal proefvlakken die rekening houden met de bevindingen van het stratigrafisch onderzoek. Hierbij dienen de nuances onderzocht te worden van de teruggevonden tint, waarvan de NCS-code zich moet situeren tussen de codes S7020-B50G en S7010-B50G. De KCML benadrukt in dit opzicht ook dat de groene laag die in het stratigrafisch onderzoek geïdentificeerd werd geschilderd in een matte of satijn glanzende verf.

Tot slot moet voor de aangekondigde restauratie van de gevels dezelfde referentiefase worden weerhouden om tot een coherent resultaat te komen. In dat opzicht verdient de problematiek van het al dan niet verwijderen van de recente verflagen (Kenitex) de nodige aandacht.

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

G. VANDERHULST
Wvd. Voorzitter

Kopie naar : B.R.O.H. – D.M.L. – G. Conde-Reis